DAILY
اراده
د افغان نشراتی مرکز ملی خپلواکه ورځپاڼه

سال ششم شماره ۶۳
شماره مسلسل ۹۳۰
شنبه ۲۲ دلو ۱۳۸۴ هـ ش
۱۲ محرم الحرام ۱۴۲۷ هـ ق
11 February, 2006

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
A.M.R.C
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

خشونت ها مانع گسترش ماموریت ناتو نخواهد شد

وزرای دفاع سازمان پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) می گویند جنجال بر سر چاپ کاریکاتورهایی از پیامبر اسلام در اروپا مانع گسترش ماموریتشان در افغانستان نمی شود.وزرای دفاع ناتو در اجلاسی که در سیسیل برگزار شد موافقت کرده اند که تدابیر امنیتی را پس از تظاهرات خشونت بار روز سه شنبه در افغانستان بار دیگر مورد بررسی قرار دهند.اما در عین حال تاکید کردند که اعزام سربازان به جنوب افغانستان بر اساس برنامه قبلی انجام خواهد شد.تظاهرات علیه انتشار کاریکاتور پیامبر اسلام در یک روزنامه دنمارکی و چاپ مجدد آن در برخی نشریات دیگر غربی کماکان در افغانستان ادامه داشته است.راه پیمایی اعتراضی مردم در ولایات فاریاب، زابل و لغمان به درگیری با نیروهای امنیتی منجر شد که در نتیجه آن تعدادی کشته و مجروح شدند.بر اساس گزارش ها تعداد کشته شدگان در حوادث مربوط به کاریکاتورها حد اقل چهارده تن و شمار زخمی ها ده ها تن بوده است.منابع امنیتی گفته اند که آنها به شواهدی مبنی بر دست داشتن گروه های خارجی در خشونت های اخیر در کشور دست یافته اند.

ص۴

دونالدرامسفلد:
قوای توسعه یافته ناتو در افغانستان طالبان را تعقیب نخواهد کرد

دونالدرامسفلد، وزیر دفاع ایالات متحده میگوید توسعه پلان شده قوای نظامی ناتو در افغانستان لزوماً بمعنی کاهش تعداد عساکر ایالات متحده در افغانستان نیست. دونالدرامسفلد دیروز این موضوع را در داخل طیاره قوای هوائی که او را به جلسه وزرای دفاع ناتو به ایتالیا میبرد، بیان کرد. قوای ناتو برای توسعه از کابل بسوی جنوب کشور که ناآرام است، آمادگی میگیرد. ناتو در نظر دارد به تعقیب آن بشرق افغانستان نیز عساکرش رامستقر سازد که شورشیان فعالیت بیشتر دارند. اما دونالدرامسفلد میگوید ماموریت ناتو تمرکز بر امنیت، ثبات و اعمار کشور خواهد بود در حالیکه قوای ائتلاف تحت رهبری ایالات متحده به تعقیب شورشیان طالب ادامه خواهد داد. ناتو در نظر دارد تعداد عساکرش را در افغانستان از ده هزار به تقریباً ۱۸ هزار عسکر بلند ببرد. ایالات متحده در حدود ۱۸ هزار عسکر دیگر در افغانستان دارد.

مردم از بازسازی شاهراه کابل – تورخم شاکی اند

کاردوباره سازی شاهراه کابل – تورخم با گذشت مدت زمان زیادی تاکنون تکمیل نشده است. شماری ازباشنده گان ولایت ننگرهار و رانندگان از خراب بودن جاده و بکار بردن مواد بی کیفیت ساختمانی که سبب تخریب قسمت ازین شاهراه شده است شکایت دارند این جاده که به کمک مالی جامعه اروپایی بازسازی میشود با شرکت سرکسازی پاکستانی قرار داد شده است. اما بدلیل عدم سرعت درکار و ترکیب نادرست مواد قسمت های ازین جاده که ترمیم شده بود بعد از گذشت زمان کم دوباره بصورت جدی تخریب شده است

ص۴

سرمقاله

آیا واقعاً حکومت وشورا برسر رایدهی به کابینه در آستانهء یک سازش قراردارند؟

مسأله رایدهی به کابینه که اصولا بعد ازاولین اجلاس وبرمبنای قانون اساسی افغانستان بعد از سی روز صورت میگرفت، همچنان در هاله یی از ابهام قراردارد.

درحالیکه حکومت به یافتن مشروعیت نیازمند است ، اکنون با تشکیل پارلمان این کار باید هرچه زودتر به فرجام آید.

به نظر میرسد که از تشکیل پارلمان بیشتر ازیکماه میگذرد ، اما تعطیلات عید، کنفرانس لندن واختلاف نظر وکلاء برسر طرزالعمل شان که هنوزهم به پایان نرسیده است، وهمچنان اختلاف نظر و دودستگی جدی وکلاء برسر چگونگی شکل رایدهی وپوره نشدن نصاب ،فاصله هایی است که این سلسله را چندین بار به گسست مواجه ساخته است.

آنگونه که شایع است برخی از وکلاء این کم کاری وکند کاری هردو اتاق پارلمان را ناشی از کم تجربگی وکلاء وانمود میکنند.

درحالیکه همه میدانیم که درهر یک از دو اتاق پارلمان خبره گان سیاسی وآگاهان ازمسایل پارلمانی اگر زیاد نیستند ، چند تایی تشریف دارند که نباید، اینهمه تأمل وتعلل را شاهد باشیم.

چراکه پارلمان اصولاً باید چنان مرجع عالی تصمیم گیرنده وخبیرباشد که ازین خلل پذیری ها بدور سیرکند، مردم چنین انتظاری دارند، اما گزیری نیست ، زیرا همین پارلمان یکی ازمظاهر وضعیت سیاسی کشور به شمار میرود (!)

قرار معلوم ، مشغولیات وسفرهای آقای رئیس جمهور وبازسازی کابینه موجود،نیز زمینه هایی از این تعویق وتعلل به شمار میرود .

موجودیت چند تا وزیر اضافی وروز به روز زیاد شونده درکابینه وگروه بی شماری از وزیران مشاور، شاید ازدلایل دیگر باشد.

اما آنگونه که معلوم است هردوارگان دولت درآستانهء یک سازش ومعاملهء بده و بستان قرار دارند.

ولی آیا وکلاء حاضرخواهند شد که برسروعده ها وتعهدات انتخاباتی شان باردیگر پای مردم را بلغزانند؟!

په هرات کې بیا تاوتریخوالي زور واخیست

په هرات ولایت کې پرون بیاهم د تیرې ورځې د تاوتریخوالي اور تازه شو کې شمیر خلکو د جمعې د لمانځه له ادا کولو وروسته، ښار ته راووته او د هرات د والي سید حسین انوري پر ضد یې شعارونه ورکړل.

خو د هرات والي په دې اړه هغه څوک ګرم بولي چې ویده په اند یې سیاسي او سیمه ییز واک له لاسه تللی او اوس غواړي داسې بلواوې راپاڅوي.

تاوتریخوالي هغه مهال پیل شو چې شیعه مذهبه وګړو په هرات ولایت کې د عاشورا ورځ لمانځله خو د پینځې د څرنګوالي په اړه لاتر اوسه کوم مالومات په لاس کې نشته.

د خپلې میرمن او ځان وژل

د پنجشنبې په ورځ د خوست ولایت د ګوربزو په ولسوالۍ کې یو تن د خپلې میرمنې له وژلو وروسته خپل ځان هم په ډزو سره وژلی دی د نومورې ولسوالۍ امنیتي کسان وایي چې دغه کس دماغي ناروغي درلوده نو ځکه یې په دغه عمل لاس پورې کړی د خوست ولایت د امنیې قوماندانۍ جنایي آمر محمد یعقوب وویل وژل شوی کس چې سید علي نومیږي د دماغي ناروغۍ له کبله یې لومړی خپله ښځه او بیا وروسته خپل ځان د توپک په ډزو سره وژلی دی هغه زیاته کړه چې څه موده وړاندې د خوست ولایت په یوبله ولسوالۍ کې یوه بله ورته پیښه رامنځته شوی. ۴مخ

په کابل کې لاریون وشو

پرون جمعې له لمانځه وروسته د کابل دمکروریانو په سیمه کې لاریون وشو اودنمارکي ورځپاڼه وغندل شوه له حکومت څخه وغوښتل شول له دنمارک سره اړیکې ودروي.لاریون کوونکو د دنمارک بیرغ ته هم اور واچاوه نیږدې دوه سوه لاریون کوونکو پکې برخه لرله. دغه راز پر څرخې پله کې هم د مازدیګر تر ۴.۵ بجو مظاهره وه د سرک په منځ کې یې ټیرونو ته اور اچولی و د ارادې دخبریال د سترګو لیدلې حال له منځې د مظاهره کوونکو سره لرګي او ټیرې په لاسونو کې وې وسایط یې نه پریښودل د جلال آباد له لورې څخه یې په دوو فجیرو سپینو ګاډو سترګې ونښتې هغه شخصي وو خو هغوی ور باندې د بهرنیو ګمان وکړ د ټیرېو په ویشتلو کې ترې ونښتیدل په همدې وخت مظاهره ختمه او لاره خلاصه شوه.

په مظاهره کې له نیول شویو بهرنیو پوښتنې پیل شوی

د زابل په ولایت کې د وروستیو ناقراریو په تور د ۳۵ بهرنیانو څخه پوښتنې او ګرویګنې پیل شوي دغبه شمیر بهرنیان تیره پنجشنبه د زابل ولایت مرکز د قلات په ښار کې نیول شوي وو د زابل ولایت په مرکز قلات ښار کې پرون د هغو ۳۵ کسانو څخه تحقیقات پیل شول کوم چې د پنجشنبې په ورځ په شوي مظاهره کې د تاوتریخوالې راوستلو په تور نیول شوي دي.

البته د یادونې وړ ده چې د ددې ولایت امنیه قوماندان میا خیل د آریانا تلویزیون سره د یوی خاصی مرکې په ترڅ کې وویل. ۴مخ

په کونړ او کندهار کې ماینونو ځاني زیان واړاوه

په کونړ ولایت کې د دوو ماینونو د چاودنې په پایله کې د ملي پوځ اته تنه سرتیري وژل شوي او شپږ تنه نور ټپیان شوي دي

ویل کیږي لومړي ماین تیره شپه د څلورو بجو په شاوخوا کې د کونړ ولایت د پیچ دری په سیمه کې او دوهم ماین پرون سهار د نومورې ولایت په وته پور ولسوالۍ کې وچاوديد

له بلې خوا په کندهار ولایت کې هم د یوې چادنې له املې څلور تنه کانادایي پوځیان ټپیان شوي دي چارواکو ویلي چې د دې دواړو پیښو د ټپیانو روغتیایي حالت نېه دی

نمایندگان ملت!

هر حساب، کتاب و هر کتاب حساب دارد

ضیاء وزیری

ظاهراً کنفرانس لندن با دست آورد بزرگی پایان یافت، تعقیب جریانات این کنفرانس را که از طریق میدیا یا رسانه های جمعی نمودم، یکبار دیگر ذهنم را به چهار سال قبل به جریان کنفرانس بن انداخت که من هم به صفت (مشاهد) آنجا حضور داشتم، کنفرانس بن توانست دست آوردهای بزرگ سیاسی را نصیب ملت رنجدیده ما سازد، در حالیکه کنفرانس لندن مژده بزرگیست در زمینه های اقتصادی این کشور و یران، بارها در ارتباط به اینکه باید مساعدت ها و امکانات بین المللی بدسترس دولت افغانستان قرار داده شود تا از آن طریق تنظیم و به مصرف رسیده و در نتیجه زیر بنای اقتصادی این کشور به پا ایستد تا روبناهای دیگری بر استناد همین زیر بنا یکی بعد دیگری عرض وجود و تکامل یابد. از طریق رسانه ها نظرات و پیشنهاداتم را عنوانی رئیس جمهور ما وسایر مراجع بلند پایه بین المللی رسانیده ام، که خوشبختانه، سرانجام شنیدیم، در کنفرانس لندن این مأمول پذیرفته شده تا دولت افغانستان نقش عمده یی در این راستا داشته باشد. و فیصدی قابل ملاحظه کمک ها برایش داده شود.

در ارتباط به کنفرانس لندن، عده یی خوش بنیانه، عده یی با احتیاط وعده یی هم با نا امیدی از طریق رسانه ها نظریات و مصاحبه های شانرا ارائه نمودند. بعضی ها گفتند: (وعده هایی که در زمینه های اقتصادی در کنفرانس های قبلی داده شده بود، نوشته یی در یخ بود و جامعه افغانی نتوانست نتایج ملموسی را بدست آورد، پول ها حیف ومیل گردید، ثروتمندان بیشتر ثروتمند و فقراء بیشتر فقیر گردیدند) در هر حال موضوع اساسی در ارتباط به افغانستان اینست که در قدمه های اولی بایستی عطف توجه همه جانبه و دقیق در عرصه های مهم و حیاتی صورت گیرد نه در ارتباط به مسایل غیر مهم و حاشیوی.

در صورتیکه ده و نیم میلیارد پول وعده داده شده در این کنفرانس، واقعاً از طرف آنانیکه در پرداخت آن متعهد شده اند ظرف پنجسال آینده طور منظم و پلان شده در دسترس قرار گیرد و مراجع دولتی هم با احساس مسوولیت، جدیت، صداقت و وظیفه شناسی در سازماندهی و مصرف آن کار نمایند، به پیشگاه ملت عزیز با اطمینان میتوانم بگویم که در ختم پنجسال بعد، یکنفر بیکار نخواهد ماند ودر زمینه های بازسازی تغییرات بزرگی رونما خواهد شد و اما اگر این کمک ها هم مانند کمک های سابقه به طور مرموز صورت گیرد و به مصرف رسد، ملیاردها دالر به حساب دولت بیاید، یا به نام دولت و ملت بیاید و مصرف شود و مردم ندانند که چقدر پول از کجا آمد، چه امکانات از کجا آمد، در کدام موارد چه مقدار پول در کدام مدت به مصرف رسید، نتیجه مانند گذشته خواهد بود.

نمایندگان عزیز ملت!

هر حساب، کتاب و هر کتاب حسابی دارد، این را بدانید و آگاه باشید که این کمک های و عده داده شده آخرین شانس جهانی است که به این ملت داده شده است، و ما باید پنجسال بعد تا حد خود کفایی برسیم، دهان ما باید دیگر به سوی گندم یا برنج و روغن نباتی همسایگان باز نباشد، نباید یک کیلو گرام گاز را پنجاه افغانی بخریم نباید سالانه پنجاه فیصد در نرخ مواد اولیه ارتقا صورت گیرد، نفوس خیلی کم با ساحه و معدنیات دست نخورده خیلی وسیع داریم، جاپانی ها و چینایی ها از محلات دور خاک میاورند و در کشور شان سنگزار ها را به گلستان ها و کشتزار ها تبدیل میکنند اما ما صدها هزار جریب زمین هموار و مساعد به زراعت داریم که فقط باید برایش آب برسد و حاصل خیز شود.

باید چنان نظمی ایجاد گردد که آمد، مصرف و دست آورد ونتایج این کمک ها صد فیصد تحت کنترول بوده، پارلمان افغانستان آنرا تائید نماید و حسابدهی پول پول، سنت سنت و دالر دالر آن از طریق مطبوعات و رسانه ها به مردم معلومات داده شود و اگر مانند گذشته کتاب، حساب نداشت و حساب کتاب نداشت. بازهم یکبار دیگر به سقوط مواجه و تراژیدی های گذشته ناشی از فقر و بی سوادی تکرار خواهد شد و دیگر جبرانی در قبال نخواهد داشت.

د وزیرانو اجرات باید د خلکو د قناعت وړ وي!

عبد اللطیف "منت بار"

دملي شورا تر جوړیده د مخه چې د افغانستان د اسلامي جمهوري ریاست جمهور رئیس محترم حامد کرزی وزیرانو ته لازښوونه وکړه چې د خپلو اجراعتو یو ګلن راپور دی د رادیو، تلویزیون او د ورځپاڼو له لارې د خلکو په اطلاع ورسوی چې په دغه یو کال کې حکومت څومره کار کړی او څومره یې د خلکو ارتیاوې کمی کړي دي خو په دغه وزارتونو کې به ډیر داسې وزارتونه وي چې خپل مکلفیت یې لکه څنګه چې د خلکو ارزو نه دي تر سره کړي او د وطنوالو انتقاد سره مخامخ شوی دی.

خو که چیرې دغه محاسبه په رښتینی توګه تر سره شي نو په دې باندې اعتراف کیدلی شي چې وویلو کار به شوی وي پیسی به مصرف شوی وی خو دومره کار به نه وي شوی چې د خلکو قناعت دی پرې حاصل کړي او دوی ته دې شاباسی ووایي.

ځکه دایی همدومره کار کړی دی چې د روابطو له مخې یې خپل او خپلوان پر ځان راټول کړي او د پوهی او کار خلك یې د کار له غوڼی نه شړلي دي، دوی په دې باندې باید په خپله اعتراف وکړي چې څه یې کړی او څه یې نه دی کړی.

نن ورځ چې د هیواد خوا او شا لیدل کیږي هماغسې ورانه او ویجاړه معلومیږي یو قدم هم پر مخ نه یو تللی د ښاری سرویسونو بده وضع هماغسې اوبلنه ده او هیوادوال له زیاتو ستونزو سره مخامخ دي د ولایاتو لاری او سرکونه خو هماغسې ویجاړې پاتی دي او داسې ورځ به نه وي چې د کابل ـ جلال آباد او د کابل مزار پر سرك ګاډی د سپرلیو سره نه وي تباه شوي د سالنګ لاره خو د ډیرو ناخوالو او ستونزو نه ډکه ده لتـه بند هم همداسې وه چې پام ورته نه دی اړول شوی د ښوني او روزنې په برخه کې زیاتې ستونزې موجودی دي، د ښونکو او درسي کتابونو او د ښوونځیو د اساسي ودانیو ستونزه په ولایتونو سربیره ولسوالیو، کلیو او باندې ته زیاته متوجه ده روغتیا او د خلکو د اساسي علاج له پاره د کلینکونو او روغتونو له ستونزو سره زیات وطنوال مخامخ دي، بیکاری خپل اوج ته رسیدلی ده، ډیرو بی کاری له لاسه نشیه یې موادو ته مخه کړی ده.

د کانی موادو استخراج او راسپړلو ته هیڅ ډول پاملرنه نه ده شوی د راستنیدونکو وطنوالو له پاره د استوګنې د کورونو د برابرولو ستونزه نه ده حل شوی او زمونږ ګران وطنوال د خپلو نازولو بچیانو سره په ازاده هوا کې د مشکلاتو نه ډکی شپې ورځې تیره وي.

د مامورینو میاشتنی معاشونه که هغوی متقاعدین دي او که بر حال په خپل حال پاتی دی او هیڅ ډول پاملرنه ورته نه ده اړول شوی، د هیواد تاریخي ابدات او تاریخي هغه ځایونه چې جنګ ورباندې خپله بی رحمی سرته رسولی هماغسې روان او ویجاړ پاتی دی. نو اوس دی د دولت وزیر صاحبان په خپله سوچ ووهي او په دې دی اعتراف وکړي چې دوی دغه غریب ملت ته څه کړي او څه ډول هوسائي ورپه برخه کړی ده.

دا یوه امتحاني دوره ده دوی باید د زمانی له ازمون نه ځانونه را ایستلی وای خو کله چې د افغانستان ملي شورا په خپل کار باندې پیل کړی دی نو هغوی دی ته اړ دي چې کرزی صیب ته د خپلو وزیرانو نا رسائي ور په ګوته کړي او په راغلی لاره یې بیرته وزان کړي.

خو مخکې له دې چې پارلمان په دې برخه کې تصمیم ونیسي ښه داده چې په خپله کرزی صیب د دوی د اجراتو راپورته غوږ ونیسي او یا یې له نظره تیر کړی او دا ډول ډډه ونه کړي چې وزیر صاحبانو په دې یو کلنه دوره کې څومره کار کړی او هیوادوالو ته څه ډول خدمتونه سرته رسوی داد حساب ورځي دي او د هر چا سره باید محاسبه وشي هغوی چې کار کړی د کار قدر کول یې په کار دي او هغوی چې په دیرش زره ډالری ګاډو کې خپل بچیان هوسا ساتلي او له ګټې نه یې تاوان زیات دی هغوی دی په صفا ټکو باندې ځواب کړي او د دوی پر ځای دی د هغو وطنوالو د استعداد نه کار واخیستل شي چې ټول عمر یې د خلکو په خدمت کې تیر کړی او پیژندل شوی څیری دی ارتباطي کسان چې د روابطو له مخې استخدام شوی نه یې څه کړي او نه به د څه کولو جوګه شي ښه داده چې په دې برخه کې سره له اوس د کار د خلکو لټه وشي او دغه راز حساسي دندی پرې سرته ورسیږي.

د لندن د کنفرانس د پریکړو له مخې د څه د پاسه ۷۷ هیوادونو او سازمانونو استازو پریکړه وکړه چې د راتلونکو پنځو کلونو لپاره به له افغان دولت سره د لس نیم میلیونو ډالره مرستې وشي او پدې مرستو کې به ۵۰٪ مستقیماً له افغان هیواد سره وي او پاتې ۵۰٪ به یې د انجوګانو له لارې د بیا جوړولو په برخه کې ولګول شي.

د موقتی دورې له پیل څخه تر اوسه پورې د هیوادوال له خوا په انجوګانو باندې د شفاف حساب او اجراتو د نشتوالي په برخه کې انتقادونه موجود وو او اوس هم له دې انتقادونو څخه خلاصی نه دی، د پلان پخوانی وزیر رمضان بشر دوست د خپلی دندی په وخت کې په سلو انجوګانو دندو د سرته رسولو له لست څخه وایستلی او د هماغه باره کې چې د دولت له لارې راکول کیدونکی مرستې به وځاري چې څومره به په خپل ځای لګیږي دا خو هغه برخه او خوا ده چې د خلکو او مطبوعاتو له خوا خیانت په صورت کې ورته مخه کیږي د درغلی په وخت کې ورباندې انقادونه کیدای شي خو اصلي پوښتنه د انجوګانو په برخه کې ده که چیرې د انجوګانو په واک کې ۵۰٪ مرسته چې له افغان هیواد سره مرسته شوی ورکړل شي او د هغو اشخاصو شخصي جیبونو ته ځي کوم چې له مونږ سره د خپلو دولتونو له دخل څخه د مرستی تصمیم نیسي او که داسې نه وي هغوی کولای شي چې په افغان دولت کې د ۱۰۰٪ مرستی د ورکولو له لارې شفاف حساب تر څارنې او کنترول لاندې ونیسي.

د انجوګانو په واک کې مرستې به

څنګه تر څارنې لاندې ونیول شي

اشوف

انجوګانو په زور د وزارت له خوکې څخه لیرې شو د اقتصاد وزیر فرهنګ هم څو ځلی په خپلو ویناوو کې د انجوګانو کارونو او اجراتو ته په اشاری سره څرګنده کړی ده چې د ځینو انجوګانو کارونه شفاف نه دی هغه ویلي وو چې انجوګانو په باره کې مقرره تر لاس لاندې ده او ډیر ژر به بشپړه او قانوني شي.

د اقتصاد وزیر دا هم ویلي و چې انجوګانو ته د مرسته کوونکو هیوادونو له خوا هغه مرستی د بیا جوړولو لپاره ورکول کیږي چې مونږ یې شفاف حساب نشته او څو ځلی مو پیشنهاد هم ورته کړی دی چې افغان دولت یې باید په باره کې معلومات ولري خو دا کار ونه شو.

اوس چې د لندن کنفرانس د پریکړو له مخې د انجوګانو لپاره خپله برخه جلا شوی ده او د دولت لپاره به هم خپله برخه ۵۰٪ د ۵ کلونو په اوږدو کې ورکړل شي د جمهور ریسات ویاند کریم رحیمي د هغو مرستو په باره کې چې وزیر صاحبانو په دې یو کلنه دوره کې څومره کار کړی او هیوادوالو ته څه ډول خدمتونه سرته رسوی داد حساب ورځي دي او د هر چا سره باید محاسبه وشي هغوی چې کار کړی د کار قدر کول یې په کار دي او هغوی چې په دیرش زره ډالری ګاډو کې خپل بچیان هوسا ساتلي او له ګټې نه یې تاوان زیات دی هغوی دی په صفا ټکو باندې ځواب کړي او د دوی پر ځای دی د هغو وطنوالو د استعداد نه کار واخیستل شي چې ټول عمر یې د خلکو په خدمت کې تیر کړی او پیژندل شوی څیری دی ارتباطي کسان چې د روابطو له مخې استخدام شوی نه یې څه کړي او نه به د څه کولو جوګه شي ښه داده چې په دې برخه کې سره له اوس د کار د خلکو لټه وشي او دغه راز حساسي دندی پرې سرته ورسیږي.

انجوګانو په زور د وزارت له خوکې څخه لیرې شو د اقتصاد وزیر فرهنګ هم څو ځلی په خپلو ویناوو کې د انجوګانو کارونو او اجراتو ته په اشاری سره څرګنده کړی ده چې د ځینو انجوګانو کارونه شفاف نه دی هغه ویلي وو چې انجوګانو په باره کې مقرره تر لاس لاندې ده او ډیر ژر به بشپړه او قانوني شي.

د اقتصاد وزیر دا هم ویلي و چې انجوګانو ته د مرسته کوونکو هیوادونو له خوا هغه مرستی د بیا جوړولو لپاره ورکول کیږي چې مونږ یې شفاف حساب نشته او څو ځلی مو پیشنهاد هم ورته کړی دی چې افغان دولت یې باید په باره کې معلومات ولري خو دا کار ونه شو.

اوس چې د لندن کنفرانس د پریکړو له مخې د انجوګانو لپاره خپله برخه جلا شوی ده او د دولت لپاره به هم خپله برخه ۵۰٪ د ۵ کلونو په اوږدو کې ورکړل شي د جمهور ریسات ویاند کریم رحیمي د هغو مرستو په باره کې چې وزیر صاحبانو په دې یو کلنه دوره کې څومره کار کړی او هیوادوالو ته څه ډول خدمتونه سرته رسوی داد حساب ورځي دي او د هر چا سره باید محاسبه وشي هغوی چې کار کړی د کار قدر کول یې په کار دي او هغوی چې په دیرش زره ډالری ګاډو کې خپل بچیان هوسا ساتلي او له ګټې نه یې تاوان زیات دی هغوی دی په صفا ټکو باندې ځواب کړي او د دوی پر ځای دی د هغو وطنوالو د استعداد نه کار واخیستل شي چې ټول عمر یې د خلکو په خدمت کې تیر کړی او پیژندل شوی څیری دی ارتباطي کسان چې د روابطو له مخې استخدام شوی نه یې څه کړي او نه به د څه کولو جوګه شي ښه

نوش جان شي او جعلی بیلونه یې جوړ شي ځکه چې د داسې بیلونو جوړول اوس زمونږ په هیواد کې ډیره اسانه او د منلو وړه خبره ده چې زیات مسوولین او پلټونکي ورباندې سم باور کولای شي.

ځکه خو له خلکو سره د پرون په خیر تر دولت زیاته د انجوګانو په باره کې اندیښنه موجود ده او هغه هم هغه انجوګانې چې له دې وروسته د کار کولو لپاره ګمارل کیږي او اجازه ورکړل کیږي چې مونږ انجوګانو له لارې راکول کیدونکي پیسې دوران پیدا کوي او زیاته برخه یې بیرته له هیواد څخه هم ووځي د هغو اشخاصو شخصي جیبونو ته ځي کوم چې له مونږ سره د خپلو دولتونو له دخل څخه د مرستی تصمیم نیسي او که داسې نه وي هغوی کولای شي چې په افغان دولت کې د ۱۰۰٪ مرستی د ورکولو له لارې شفاف حساب تر څارنې او کنترول لاندې ونیسي.

چالش تازه استفاده کننده گان انترنت

یکی از مهمترین نگرانی های کاربران انترنت مسئله حریم شخصی و مقابله با سوءاستفاده از اطلاعات است.

در کشورهای پیشرفته این نگرانی ها اغلب به حوزه امور مالی، تبلیغاتی، حقوق مولفان و حفظ کودکان در مقابل سوء استفاده بزرگسالان خلاصه می شوند.

در دیگر نقاط جهان و خصوصاً کشورهای غیر دموکراتیک امکان شناسایی کاربران دردسرهای بزرگتری بوجود می آورد و گاه ممکن است به قیمت جان افراد تمام شود.

جاناتان دی گلیتر. نویسنده روزنامه نیویارک تایمز. در مقاله ای پیرامون حفظ حریم افراد در انترنت می نویسد: در حالی که دنیای 'آن لاین' مملو از کسانی است که با افتخار. خصوصی ترین ابعاد زندگی شان را در معرض دید عموم قرار می دهند. اغلب فراموش می کنیم عده ای هستند که دوست دارند هویتشان در انترنت ناشناس بماند.

به گفته کارشناسان امور امنیت و حفظ حوزه خصوصی در انترنت. تقاضا برای استفاده از پروگرام های کمپیوتری که به مردم امکان می دهد بدون ردیابی شدن ایمیل بفرستند یا وبلاگ

های بی نام و نشان راه بیاندازند در سال های اخیر بشدت افزایش یافته است.

برخی کارشناسان می گویند که مردم در دوران کنونی به نسبت دهه ۹۰ میلادی بسیار بیشتر به پنهان ساختن هویت خود علاقه نشان می دهند.

پیاده کردن پروگرام های رایگان برای پنهان ساختن هویت کاربران افزایش چشمگیری یافته است. پروگرام 'تور' Tor ردیابی بازدیدکنندگان سایت ها. نویسندگان مطلب. مکاتبات پیغام برهای انترنتی و دیگر اشکال ارتباطی را بسیار سخت می کند.

فروش محصولات شرکت هایی نظیر 'انونیمایزر' Anonymizer نیز که در کنار پروگرام های امنیتی. هویت افراد را پنهان می سازد نیز بالاتر رفته است.

برخی می خواهند به پیاده کردن قطعات موسیقی از انترنت ادامه دهند اما از قوانین تازه بر علیه این کار می ترسند. گروهی می

خواهند از تجربیات شخصی خود بنویسند در حالی که ممکن است کارشان را به زندان بکشاند. عده ای هم هستند که می خواهند افکار انتقادیشان در مورد حکومت ها را با دیگران در میان بگذارند و می خواهند از شر انتقام آنها در امان بمانند.

ژولین پن، مدیر بخش 'آزادی در انترنت' سازمان گزارشگران بدون مرز که مدافع حقوق روزنامه نگاران در دنیاست، می گوید: 'هرچه رژیم های سرکوبگر تجهیزات و فن آوری های پیشرفته تری بدست می آورند. اهمیت گمنام ماندن بیشتر می شود'.

گزارشگران بدون مرز در سایت خود راهنمایی برای 'وبلاگ نویسی ناشناس' به زبان های مختلف (از جمله فارسی) منتشر ساخته است.

آقای پن می گوید 'ما متوجه شدیم که وبلاگ نویس ها در همه نقاط جهان دستگیر می شوند. برای مثال در نیپال خطر دستگیری وبلاگ نویسانی که از حکومت سلطنتی انتقاد می کنند بسیار زیاد است'.

او می افزاید: 'مشکل اینجاست که در یک طرف دولت هایی هستند با سرمایه ای کلان و در سوی دیگر شرکت های کوچک و سازمان های غیر دولتی. گروه های قدرتمند در مراکز قانون گذاری و دیگر نهادهای دولتی. همراه با امکانات فنی پیشرفته. در صدد کشف هویت و ردیابی افرادی هستند که بصورت 'آن لاین' در انترنت فعال هستند'.

جاناتان دی گلیتر، نویسنده روزنامه نیویارک تایمز، می نویسد: با این حال به رغم وجود علاقه روزافزون برای ناشناس

ماندن. شرکت های تولیدکننده چنین نرم افزارهایی کمتر به بازاریابی آنها اقدام می کنند.

بسیاری از شرکت هایی که در این حوزه فعالند نتوانسته اند به سودهی مناسب دست یابند. از علل عمده این معضل. علاقه کاربران این نرم افزارها به ناشناس ماندن و همچنین استفاده آنها از پروگرام های رایگان است.

کارشناسان می گویند شرکت هایی که پیش از این در ساخت پروگرام های خود بر ناشناس ماندن تمرکز کرده بودند اینک به ساخت نرم افزارهای امنیتی گرایش پیدا کرده اند. آنها بجای خرده فروشی، پروگرام ها را به شرکت های بزرگ ارائه دهنده خدمات انترنتی می فروشند تا برای مقابله با هرزنامه ها، ویروس ها و حملات خرابکاران کمپیوتری هکرها بکار گرفته شوند.

از سوی دیگر تعداد زیادی از گروه های خودجوش شامل مهندسان کمپیوتر و انترنت در کنار فعالان حافظ حریم شخصی شهروندان و مردم عادی شکل گرفته اند تا برای مقابله با سوء استفاده از هویت یابی کاربران. راهکاری بیابند.

یکی از این گروه های مقاومت 'پروژه انترنت آزاد' است که با حمایت مالی کاربران عادی تلاش دارد نرم افزاری رایگان را توسعه دهد و کامل کند تا از طریق ایجاد شبکه ای مستقیم بین کاربران، بر سانسور در انترنت غلبه کند.

برای رسیدن به هدف این پروژه، نرم افزار طراحی شده کاملا بدون مرکزیت است و ناشران محتوا یا کاربران می توانند بصورت ناشناس به هر آنچه در آن یافت می شود دست یابند.

ابداع کنندگان این نرم افزار می گویند بدون ناشناس ماندن، هرگز نمی توان به آزادی بیان واقعی دست یافت.

نحوه کار این نرم افزار شبیه پروگرام هایی نظیر 'نپستر' یا 'کازا' است که برای به اشتراک گذاشتن فایل های موسیقی یا فلم بکار می روند.

وبلاگ نویسان و سایت های کوچک نیز در کشورهایی نظیر ایران و چین که سانسور انترنت در آنها رواج دارد. با نصب پروگرام هایی خاص. امکان عبور از فیلترینگ را در اختیار دوستان یا کاربرانشان قرار می دهند.

اینکه تلاش این 'اردو های مخفی' در مقابل دولت هایی قوی و پولدار تا چه حد موفق خواهد بود به عوامل مختلفی بستگی دارد. شاید بخت این گروه های مقاومت در این باشد که کاربران در کشورهای آزادتر، در این زمینه چندان بی تفاوت نیستند.

نارنج پلورونکي ورك دی اوبس ..!!

شفیقی

په دې کې شك نشته . چې زمونږ هیواد تر اوسه په بحراني حالت کې دی. خوکه مونږ رادیوګانو ته غوږ ونیسو. تلویزیوني چینلونه وګورو او دهیواد د پلازمیني درجن درجن خپروني تر نظر تیرې کړو دومره دنظر خاوندان . کارپوهان. اوپه لنډه مانا جامع الکمالات یاران به وپیژنو چې سترګې به مو پرې رنې شي. که هرڅو داداري فساد . اختلاس . غلا او درغلی شور او زورواوچت دی. چې آن تر نړیوالې پولنې او خبرې رسنیو پورې رسیدلی دی. که دشیر پور دمانیپو آزانګې نن دپرونې شیرپور دویارمن تاریخ دکیسو نه هم اوچتې دي. که دکابل دمانیوپه باب په واشنګټن پوسټ اولندن ټایمز کې لیکنې نیم میلیارده ډالرې څه شوې اوچاغیب کړې ؟! که بې کاري ده که بې وزلي او فقردی . که امنیت نشته . او ... پردې هرڅه هم زمونږ عام خبره ده اوهم نړیوال مطبوعات !! چارواکي تر ټولوزیات پردې پوه دي. خو اصلاً په ربښتیا دلته " نارنج پلورونکي" ورك دی.

خومره ښکلې او دټیرو پاچاهانو حرم ته ورته دي. که دا ټاري سوري جګې دي چې دنړیوالو څوارلس اولس پوهیږي . هم دنظر خاوندان اوکارپوهان اوهم حکومتی چارواکي. هم نړیواله ټولنه پرې دیرپخوا " دترجمان " یوه ټوکه را یاده شي. ټوکه داسې وه چې ماته له دې کیسې سره دانې نارنج دانه په یوه روپۍ راونیول اودانه په دوه روپۍ یې وپلورل چې ټولی شل روپۍ شوی دلته یوه سړي غوښتل خپل زوی دحساب په مضمون کې وازمویي اویو سوال یې داسې ورته پیل کړ: یوه نارنج پلورونکي لس نارنجه څومره ګټه کوي او څومره یې پلورونکي ته پاتې کیږي ؟ هغه ورته ځواب ورکړ چې زما زوی آخر یې زوی ته وویل: نارنج پلورونکي معلوم کړه ..زه خو چې اوس دهیواد دې حالت ته ګورم چې له درغلیو نیولې تر بې کفایتیو او لتیو پورې ټول لوری ټولوټه معلوم دي هماغه یوه خبره ده چې نارنج پلورونکی ورك دی او بس .

کاشکې اوس اولس اوچارواکي . له سیاسي شناندو او خیرونکیو سره یوازې همدې ته پام واړوي چې نارنج پلورونکی معلوم کړي بس نور خیر اوخیریت دی.

شگاف بین اسلام و غرب 'عمیق تر می شود'

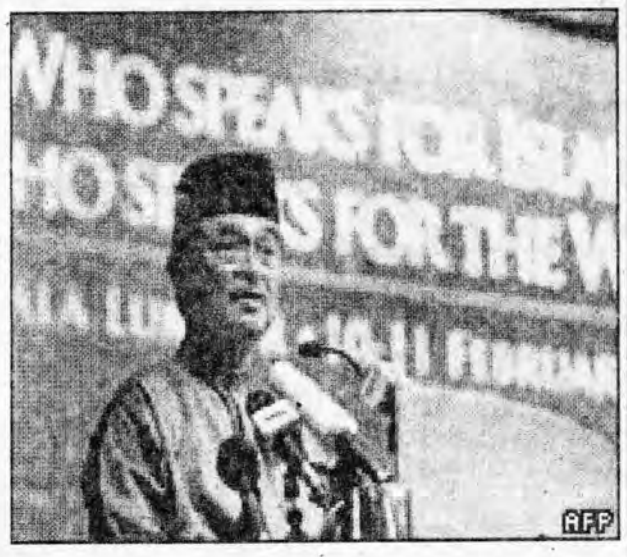

در پی تظاهرات گسترده مسلمانان از جمله در مالیزیا علیه انتشار کاریکاتورهایی از پیامبر اسلام در نشریات غربی صدر اعظم این کشور در مورد عمیق تر شدن شگاف بین اسلام و غرب هشدار داده است.

محمد بداوی، صدر اعظم مالیزیا که در یک اجلاس بین المللی در پایتخت آنکشور سخن می گفت اظهار داشت که اسلام و غرب باید از کج فهمی و تلاش برای ارایه چهره هایی منفی از یکدیگر دست بردارند و بکوشند با حمایت از میانه روی، مانع از قدرت گرفتن افراطیون شوند.

آقای بداوی گفت که بسیاری از غربی ها مسلمانان را تروریست های مادرزاد تلقی می کنند و در مقابل، گروهی از مسلمانان تمامی غربیان را محکوم و روش آنان را مردود می دانند.

اظهارات صدر اعظم مالیزیا پس از دستور توقیف یک نشریه چاپ آن کشور به دلیل انتشار کاریکاتورهای پیامبر اسلام و در حالی بیان شد که مسلمانان این کشور نیز به تظاهراتی علیه کشورهای غربی دست زده و با تجمع در برابر سفارت دانمارک، علیه آن کشور شعارهای تندی داده اند.

صدر اعظم مالیزیا در سخنان خود گفت که برخی از غربی ها تصور می کنند که اسامه بن لادن، رهبر شبکه القاعده، سخنگوی اسلام و پیروان دین اسلام است.

وی گفت "انکار نمی توان کرد که در بخش عمده ای از جامعه غرب منفی نمایی و هتاکی نسبت به مسلمانان به طور وسیع رایج است."

آقای بداوی در عین حال به مسلمانان توصیه کرد که از محکومیت تمامی مسیحیان، یهودیان و جامعه غربی خودداری ورزند.

مالیزیا در حال حاضر ریاست دوره ای سازمان کنفرانس اسلامی را در دست دارد.

مقامات چین و چاپان برای 'رفع کدورت' ملاقات کردند

هیات هایی متشکل از مقامات ارشد چین و جاپان ملاقات کرده اند تا روابط دو کشور را که بر سر دیدار صدر اعظم جاپان از معبد کشته شدگان جاپانی جنگ دوم جهانی به تیرگی گراییده بود بهبود بخشند.

نخستین دور این مذاکرات به ریاست شوتارو یاچی و دای بینگوئو، معاونان وزارت خارجه جاپان و چین در توکیو، پایتخت جاپان، در روز جمعه، ۱۰ فبروری، برگزار شده است و اولین ملاقات بین مقامات ارشد دو کشور از ماه اکتبر محسوب می شود.

مذاکرات جاری دو روز به طول می انجامد و دو طرف گفته اند که مشکلات موجود در راه گسترش روابط دو جانبه، ازجمله ادعای متقابل دو کشور بر یک حوزه نفتی واقع در دریای چین شرقی نیز در دستور کار قرار دارد.

در حالیکه جاپان انتظار دارد این مذاکرات زمینه مساعد را برای ملاقات رهبران دو کشور فراهم آورد، پیش از برگزاری این ملاقات از قول یکی از مقامات چینی نقل شد که بهبود روابط دو جانبه را تا زمانی که جونیچیرو کوایزومی، صدر اعظم جاپان، در این سمت باشد ناممکن دانست و سخنگوی دولت جاپان این اظهارات را "نامناسب" توصیف کرده است.

قرار است آقای کوایزومی در ماه سپتامبر سال جاری از سمت خود کناره گیری کند و این مقام را به جانشین خود بسپارد هر چند خبرنگار بی بی سی در توکیو می گوید که انتظار می رود صدر اعظم جدید جاپان دارای گرایش های ملیگرانه تندتری باشد.

سخنگوی دولت جاپان در عین حال گفته است که نباید صرفا به خاطر یک اظهار نظر واحد، این مذاکرات را محکوم به شکست دانست.

در ماه اکتبر سال گذشته، دولت چین بازدید آقای کوایزومی از معبد کشته شدگان جاپانی در جنگ دوم بنا شده بود به شدت محکوم کرد.

در دهه های منتهی به شکست جاپان در جنگ دوم جهانی، ارتش این کشور بخش هایی از کشور چین را به اشغال خود در آورده بود و مقامات چینی نظامیان جاپانی را به سرکوب گسترده ساکنان این مناطق متهم می کنند.

دولت چین بازدید آقای کوایزومی از معبد کشته شدگان جنگ را به نشانه احترام به کشته شدگان جاپانی در جنگ دوم جهانی دانست که منزله ادای احترام به کسانی توصیف کرد که مرتکب جنایات جنگی شده بودند.

د خپلې میرمن او...

وه چې په هغه کې هم یو تن د دماغي ناروغۍ له کبله ځان په ډزو سره ویشتلی و خو د خوست په ملکی روغتون کې یې درملنه وشوه او له مرګ څخه وژغورل شو د خوست ولایت امنیتي چارواکي وایي چې له تیر کال راهیسې د خوست په ولایت کې ډیر شمیر کسانو ځانونه د بیلا بیلې دلیلونو له کبله وژلي دي چې له هغې څخه په ډیره کچه د نشه یي توکو کارونه او په زور د وډونو کول شامل دي

په مظاهره کې له نیول شویو...

چې له تحقیقاتو وروسته به معلومه شي چې دغو ۳۵ کسو خارجي اتباعو کې چا لاس درلود چې له هغې څخه به قانوني پوښتنه وشي د پنجشنبې په ورځ په دغې مظاهرې کې چې وروسته په تاوتریخوالې واوښته دو تنه مظاهره کوونکي یې ووژل شول او همدغه راز ۸ کسه مظاهره کوونکي او څلور تنه د ملي اردو سرتیري او دوه تنه د پولیسو سرتیري تپیان شول

مردم از بازسازی...

گفته میشود که مسوولین شرکت مذکور دلیل تخریب این سرک را حرکت موترهای باربری که وزن آن از ده تن تجاوز میکند عنوان نموده اند این درحالیست که استندرد وزن این موترها درحال حاضر حداقل ۲۰ تن میباشد اهمیت این شاهراه که بیشتر از ۵۰ فیصد اموال مصرفی بازارهای افغانستان ازین شاهراه داخل میشود هم چنان مردم محل میگویند که این شرکت درجریان کار از علایم ترافیکی برای رهنمائی رانندگان استفاده نمیکند که باعث حوادث ترافیکی زیادی شده است چنانچه درولسوالی مهمند دره ولایت ننگرهار چندین موتر دریک حفره که توسط این شرکت برسرسرک حفر شده بود سرنگون شده وشمار زیادی زخمی بجا گذاشته است.

خشونت ها مانع از گسترش...

چهار شنبه گذشته پولیس در زابل سی تن را در ارتباط با تظاهرات خشونت باری که چهار کشته و بیست مجروح برجا گذاشت بازداشت کرد.

در میان این بازداشت شدگان چند فرد خارجی نیز وجود دارد گفته می شود آنها برای یک شرکت خارجی که سرگرم اجرای پروژه های بازسازی است کار می کردند.

تظاهرات در سراسر جهان نسبت به انتشار کاریکاتورها روز گذشته نیز ادامه داشت.

در لبنان صدها هزار شیعه ضمن گرامی داشت عاشورا به مخالفت با اقدام روزنامه های اروپایی پرداختند.

در افریقای جنوبی نیز هزاران مسلمان در شهر کیپ تاون دست به تظاهرات زدند.

زیرنظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار
اراده
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمد جمیل "امیری" و سبحان الله "داودزی"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی
ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor:Suhrab Didar (Mobil phone :070222726)
eradadaily@hotmail.com
eradadaily@yahoo.com